

Joop Wesselink

Geboren liefhebber van het Gelders Paard

Als fokker van Gelderse paarden heb je meestal twee wensen: je wilt een keer een goedgekeurde hengst fokken en ook graag Fokker van het Jaar worden. Beide is Joop Wesselink uit Hengelo inmiddels gelukt. De goedgekeurde Gelderse hengst Sirius is geboren bij hem op stal en afgelopen augustus werd Joop uitgeroepen tot Fokker van het Jaar. Sirius is geen toevalstreffer, want met zijn merries Iris, Merel en Wendie boekte Joop al de nodige successen. Vorig jaar werd zelfs zijn merrieveulen Dione W nationaal kampioen.

Foto: Gemma Jansen

Joop Wesselink met de ster preferente Iris (v.Goudsmid), de stammoeder van zijn stal. Ze bracht onder meer de KWPN-goedgekeurde hengst Sirius.

Joop is ieder jaar een vaste bezoeker van de Nationale dag van het Gelders Paard in zijn woonplaats. Meestal heeft hij op zijn minst één veulen bij zich om te laten keuren. Helaas bleken afgelopen jaar zijn beide merries gust en had Joop niets voor de keuring. Wel kreeg hij een uitnodiging van de organisatie van de keuring om mee te rijden als palfrenier op de koets, waarin na de bekendmaking de Fokker van het Jaar rondgereden zou worden. Dit deed nog

geen bel bij hem rinkelen, want hij had al vaker meegereden op die koets. Echtgenote Gonny zat wel in het complot en zij moest op de desbetreffende dag al haar overtuigingskracht aanwenden om Joop in de ochtend al in zijn nette, zwarte pak te laten vertrekken. In eerste instantie wilde hij naar de keuringsrubrieken gaan kijken, daarna naar huis komen om te lunchen en zich om te kleden om vervolgens weer naar De Hietmaat te gaan. Gelukkig liet Joop

zich toch overhalen om de hele dag weg te blijven, want thuis aan de Bargelsdijk konden ze geen pottenkijkers gebruiken; de smid werd namelijk verwacht en de paarden moesten worden gepoetst en ingevlochten. Onwetend van alle drukte thuis ging Joop naar het keuringsterrein. Hij vroeg nog een keer aan Harm Bruil wie Fokker van het Jaar was geworden, maar deze maakte zich er met een smoesje vanaf. Toen Joop in het middagprogramma bij de bekendmaking

van de Fokker van het Jaar Sirius en zijn eigen merries de baan in zag komen, begon er iets te dagen. “Dat was toch wel een heel bijzonder moment. Ik werd er wel een beetje door overvallen, maar heb nog wel dagenlang nagenoten. Mijn dochter Jolanda heeft wel tot haar achttiende paard gereden, maar doet er nu niets meer mee. Zoon Bert en Gonny hebben normaal niet echt iets met paarden, maar helpen wel waar nodig. Ze waren er nu allemaal bij en dat maakte het extra mooi.”

Liefde van vroeger

De paardenliefde van Joop, en met name die voor Gelderse paarden, komt niet uit de lucht vallen en dateert al vanaf zijn jeugdjaren. “Ik ben geboren op een boerderij en daar werd nog op het land gewerkt met paarden. Ik herinner me nog dat ik mee mocht hooi en stro halen. Midden jaren '70 heb ik mijn eerste, eigen paard gekocht. Deze Heora stamde af van Olaf van Wittenstein. Met haar heb ik een aantal veulens gefokt. Ondermeer een dochter van Katouche. Met deze Renate bezocht ik in 1978 de keuring in Bennekom en daar werd ze meteen ster. Dat was tevens de laatste keuring voor de basispaarden, want daarna moest je als fokker gaan kiezen tussen rijen tuigpaarden.”

Deze maatregel van het WPN stuitte destijds nogal op verzet, Betuwnaren, Veluwnaren en de ‘Achterhoekers’ verenigden zich in hun streven tot het behoud van het Gelders paard. Tijdens de inmiddels beroemde vergadering in café 't Klaphek in 1978 te Stokkum werd besloten tot de oprichting van de Vereniging tot Behoud

Foto: Jacob Meijssen

De ster preferentie Merel is de volle zus van Sirius en bracht onder meer de Z2-geklasseerde Parcival-zoon Vincent.

van het Gelders Basispaard. Deze vereniging werd op 21 december 1979, in Postiljon Motel Arnhem, officieel en een eigen fokrichting binnen het WPN was een feit. In de tussentijd fokte Joop rustig verder met Heora en Renate. De laatste raakte helaas op jonge leeftijd hoefbevangen en werd afgevoerd naar de slager. Toen had Joop alleen Heora nog. Ze kreeg een doodgeboren veulen van Theoloog en vervolgens een mooi merrieveulen van tuigpaardhengst Noran, Wendie. “Ik zocht het toen iets meer in de tuigtypische kant, want ik gebruikte inmiddels Heora regelmatig voor aangespannen ritten. Wendie heb ik verschillende keren gedekt en een paar mooie veulens van gekregen, waaronder Dendie, een stermerrie van Pygmalion. Dendie werd vierde in Bennekom bij de tuigpaarden. Haar kon ik toen goed verkopen en dat heb ik

gedaan, want ik had Wendie nog als fokmerrie. Helaas ging toen Wendie vrij onverwacht dood en toen had ik niets meer.” Ondanks zijn uitstapje richting tuigpaard, klopte Joop's hart nog altijd wat harder voor een Gelders paard: “Toen Wendie dood was, wilde ik weer een Gelders paard. Ik ben altijd een fan geweest van Goudsmid en hoorde van een kennis, dat er in het dorp een Goudsmid-jaarling te koop stond. Ik ben bij haar gaan kijken en was eigenlijk meteen verkocht. Dit was dus Iris (uit Willy ster pref van Heemraad, fokker J.J. Kok uit Hengelo, red.), de stammoeder van mijn stal. Als driejarige ben ik met haar naar de keuring in Hengelo geweest en werd ze probleemloos ster. Ze mocht als derde opstellen, volgens mij stonden alleen Ilina en Itilde voor haar. Iris kreeg toen tevens een uitnodiging voor de UTV. Daar werd alleen de nummer één, Itilde, geplaatst en de rest moest op catalogusvolgorde rondlopen. Al eindigde ze niet bovenaan, het was een hele mooie ervaring.”

Gelderse type

Iris werd als driejarige gedekt door Zichem. “Dat leek me wel een goede combinatie. Zichem was net terug uit Amerika en had het goed gedaan in de sport. Bovendien voerde hij een scheut rijpaardenbloed en dat mag ik graag zien. Uit die eerste dekking is Merel geboren, de volle zus van Sirius. Ik vond het een mooie combinatie, dus probeerde het nog een keer, maar in '95 bleef Iris gust. Een jaar later werd Olaf geboren en hij is een tweede bezichtigingshengst. Hij liet zich tijdens de keuring heel

Foto: Gea Veenstra

Joop Wesselink ontvangt in Hengelo de felicitaties van Louis van der Velden als kersverse Gelders Fokker van het Jaar. Echtgenote Gonny zat in het complot om Joop de hele dag van huis te houden zodat de paarden voorbereid konden worden op de show ter gelegenheid van de huldiging.

Foto: Jacob Melissen

Sirius werd als driejarige goedgekeurd bij het KWPN en inmiddels is hij M2-dressuur onder het zadel en ZZ-aangespannen.

goed zien, alleen het vrij springen was geen succes en bleek het struikelblok. Het laatste wat ik van Olaf heb gehoord, is dat hij is verkocht als dressuurpaard.”

In '97 werd Positief geboren. Hij is als sportpaard naar stal De Jufferbeek gegaan. Sirius kwam twee jaar later ter wereld. Joop: “Gert Hofs kwam bij hem kijken en wilde hem meteen kopen. Strateeg, zo heette hij toen, is op de leeftijd van vier maanden naar Stal Hofs verhuisd. De rest is bekend: als driejarige hengst werd hij goedgekeurd bij het KWPN en inmiddels is hij M2-dressuur onder het zadel en ZZ-aangespannen. Ik vind Sirius nog steeds een hele mooie hengst; goed in het Gelderse type met een fijne manier van bewegen. Daarnaast heeft hij geen Koss in zijn afstamming. Zijn makkelijke en ongecompliceerde karakter lijkt hij door te geven en een goed karakter is voor mij nog steeds een speerpunt in de Gelderse fokkerij. Ze mogen nooit gemeen, maar wel wakker zijn. Na Sirius bleef Iris weer een jaar gust. Vervolgens werden Zichem-zonen Ulex en Victor geboren en zij zijn beide als sportpaard weggegaan. Toen ben ik eigenlijk overgestapt naar Koss. Daar had ik inmiddels al zoveel goede paarden van gezien, dat ik het ook wel eens wilde proberen. Het experiment begon verkeerd, met een twee maanden te vroeg geboren, dood merrieveulen in 2003. Daarna werden uit die combinatie Zinnie en Anemone geboren, respectievelijk voorlopig keur en ster. Beide merries hebben inmiddels een nieuwe eigenaar. Met het veulen van 2006,

Belinda, moet ik nog naar de keuring. Zij was er als driejarige nog niet helemaal, dus haar neem ik pas volgend jaar mee naar Hengelo. In 2007 kwam Casimir, ook van Koss. Dat was een heel leuk veulen en hij staat nu bij Gert Hofs. Vervolgens werd een jaar later Desi geboren, een goed ontwikkelde dochter van Vitens en in 2009 bleef Iris, net als haar kleindochter Wendie, gust. Ik kon dus niet naar de keuring in Hengelo voor een lintje, want ik had niks, maar toen werd ik Fokker van het Jaar en dat was wel een hele grote pleister op de wonde!”

Dione als geslaagd resultaat

Merel werd op de keuring ster en ook haar wilde Joop inzetten als fokmerrie: “Ik heb haar de eerste twee keer gedekt met Inspekteur. Jammer genoeg bleef ze beide keren gust. Daarna heb ik het met Koss geprobeerd. Dit lukte meteen en hieruit werd Thorwald geboren. Hij werd op de keuring in Hengelo tweede en was in Ermelo het beste hengstveulen in de Gelderse fokrichting. Meteen na de keuring in Ermelo heb ik hem verkocht. In 2001 werd zijn volle zus Unique geboren. Christa van Leeuwen heeft enige tijd met haar gemend, maar zij kreeg gezondheidsklachten en toen heeft ze haar verkocht. Ik ben hier al jarenlang lid van de aangespannen vereniging ‘Stap en Draf’ en help regelmatig op evenementen van die club. Ik hield dit najaar ook mee als ringmeester tijdens de kampioenschappen samengesteld mannen voor de klasse 2 en 3, toen ik een paard zag lopen wat wel erg

veel op Unique leek. Ik heb het nagevraagd en dat bleek zo te zijn. Wel leuk om je fokproduct zo terug te zien op een wedstrijd en ze deed het nog heel goed ook. Na Unique werd Merel gedekt met Parcival en hieruit werd Vincent geboren. Hij bracht het tot de tweede bezichtiging en wordt inmiddels uitgebracht in de Z-dressuur. Daarna kwam zijn volle zus Wendie. Zij is voorlopig keur en naast Iris mijn tweede fokmerrie. Volle broer Zeno, uit 2004, wordt hier in de buurt ingezet voor het aangespannen werk. In 2005 en 2006 heb ik tevergeefs geprobeerd om Merel drachtig te krijgen van Elegant. Dit mislukte iedere keer en uiteindelijk heb ik haar verkocht.”

Joop besloot Wendie in te zetten als fokmerrie. Zij kreeg in 2006 een hengstveulen van Sirius. Deze fraaie Cas is als veulen verkocht, maar helaas als jaarling overleden. Een jaar later werd volle zus Dione geboren, een aansprekende merrieveulen dat tijdens de Nationale Dag van het Gelders Paard in Hengelo werd uitgeroepen tot Veulenkampioen. Tijdens de Nationale Veulenskeuring, enkele weken later in Ermelo, draafde ze opnieuw overtuigend naar de kopplaats. Joop was toen een gelukkig man: “Als je daar zo vooraan staat met je veulen, dat is toch wel heel apart. Er wordt altijd gezegd ‘paarden is emotie’, maar zo voelt dat op zo’n moment echt. Daar fok je tenslotte voor!”

Dione is het goed geslaagde product van lijnenteelt. Vader Sirius komt uit de preferente stermerrie Iris. De inmiddels preferente Merel was een volle zus van Sirius en middels Wendie tevens grootmoeder van Dione W. Het bloed van Zichem en Goudsmit komt meerdere keren terug in Dione; een bewuste keuze van haar fokker. “De keuze in de Gelderse fokkerij lijkt soms wat beperkt, maar dat vond ik in dit geval niet erg. Lijnenteelt mag dan omstreden zijn, maar op deze manier heb ik geprobeerd een aantal goede eigenschappen in het veulen nog meer te verankeren en dat heeft heel goed uitgepakt dus. Dione was een geweldig veulen: goed ontwikkeld, heel mooi om te zien en ze kon extra bewegen. In Ermelo kwam Wemke Staatsen naar me toe. Zij wilde Dione graag kopen en net voor Prinsjesdag is ze verhuisd naar Emmer Compasuum.” Joop hoopt natuurlijk op een tweede Dione en daarom is Wendie inmiddels weer drachtig van Sirius. Iris is dit jaar gedekt door Koss.

Foto: Jacob Melissen

Het merrieveulen Dione W (v.Sirius) was vorig jaar de Gelderse winnares van de Equimax veulenbokaal.

Foto: Gemma Jansen

Joop Wesselink met stermerrie Wendie (v.Parcival), een kleindochter van Iris. Wendie bracht twee veulens van Sirius, waaronder veulenkampioene 2009 Dione W

Duidelijk beeld

Joop heeft voor wat betreft een Gelders paard een duidelijk beeld voor ogen: "Front vind ik belangrijk met de bijbehorende fraaie hals en oprichting en natuurlijk in beweging kracht vanuit de achterhand. Een knietje mag er voor mij ook wel in, want ik hou niet zo van een vlakke beweging. En het paard moet mooi zijn om te zien. Ik wil graag een mooi paard in de wei om naar te kijken. In de wei lopen en een veulen krijgen, is ook het enige wat mijn paarden doen. Ik ben in de VUT en heb eigenlijk alle tijd om wat meer met mijn paarden te doen, helaas heb ik zo'n last van mijn rug dat het daar niet van komt. Vroeger ging ik graag rijden met de paarden voor de wagen, maar daar ben ik noodgedwongen mee gestopt. Nadeel daarvan is dat mijn paarden nooit geen keur kunnen worden. Ik kan het zelf niet meer en als je alles moet laten doen door een professional, wordt het wel een erg kostbare aangelegenheid voor een kleine fokker zoals ik. Dat is in mijn ogen wel een beetje de tragiek van het Gelders paard; er lopen zoveel goede en mooie Gelderse paarden alleen maar in de wei. In de tuig- en rijpaardrichting zie je actieve kleine fokkers maar ook best veel grote stallen, bij het Gelders paard gaat het in mijn beleving veel meer om die gewone mensen en kennen we geen topsponsors. Gelukkig zit er, waarschijnlijk ook door mijn hengstenkeuze, altijd wel genoeg sport in mijn stam. De meeste nakomelingen van mijn merries kunnen in ieder geval goed meekomen op sportief gebied. De kracht van het Gelderse paard is in mijn ogen de veelzijdigheid. Het is belangrijk dat we die veelzijdige eigenschap bij het Gelders paard bewaren.

Hoewel er net als tussen rijpaarden ook makkelijke en moeilijke tussen zitten, is een Gelders paard doorsnee ook wat braver. Daardoor kunnen de meeste mensen, ook als ze nog niet zoveel paardenverstand hebben, er meestal redelijk mee overweg. Het Gelders paard blijft natuurlijk altijd een wat moeilijke fokrichting. Zelfs de relatief kleine club fokkers is verdeeld in een rijpaard- en een koetspaardrichting. Om daar een middenweg in te bewandelen, is al lastig genoeg. Dan heb je nog het probleem van de hengstenhouders. Ik heb opgezocht dat de twaalf Gelderse hengsten vorig jaar gemiddeld achttien merries gedekt hebben. Daar kan een hengstenhouder toch geen hengst voor aanhouden, laat staan hem uitbrengen door een professionele ruiter! Ik denk dat de meeste hengstenhouders uit liefde voor het Gelderse paard nog een Gelderse hengst exploiteren, maar dat ze op een andere manier hun brood moeten verdienen."

Jonge aanwas

Joop vindt het belangrijk dat er meer jonge fokkers in de Gelderse gelederen komen. "De meeste fokkers zijn er, net zoals ik, gewoon ingerold omdat we van oudsher vertrouwd waren met het Gelders paard. De jonge mensen van tegenwoordig zijn meestal alleen bekend met rijpaarden en dat bezorgt ons als Gelderse fokkers een achterstand. Een flink gedeelte van de Gelderse fokkers is al behoorlijk op leeftijd, dus het is tijd voor jonge aanwas. Ik zou zelf niet weten hoe, maar promotie van het Gelders paard lijkt me hiervoor erg belangrijk. En als we al jonge fokkers in onze gelederen hebben, valt het me vaak op, dat

deze een paar jaar dekken met een Gelderse hengst om vervolgens over te stappen naar de rijpaardrichting. Ik snap het wel, waarschijnlijk kun je een goed rijpaardveulen makkelijker verkopen dan een goed Gelders veulen, maar zo blijven er steeds minder fokkers over. Voor wat betreft de bloedspreiding zie ik het niet zo somber in. Het is altijd al zo geweest, dat een populaire hengst een tijd lang heel veel werd gebruikt en zo zorgde voor veel nakomelingen met hetzelfde bloed, zoals nu gebeurd is met Koss. Maar het Gelders paard is een typefokkerij. Er zijn in het verleden hengsten uit alle landen voor gebruikt en die mogelijkheid ligt nu ook nog open. In de context van een Gelders paard bestaat 'vreemd bloed' eigenlijk niet. Als je een hengst gebruikt, dan moet je vooral de klok niet terugzetten. Een hengst mag best modern zijn en hij moet iets adelin hebben, maar ook weer niet teveel. Om voor iedereen duidelijk te maken wat verstaan wordt onder een Gelders paard moet bij het stamboek het juiste type exact vastgelegd zijn en bewaakt worden. Dat betekent, dat op de keuringen alleen maar de echte Gelderse paarden aan kop mogen komen. Ik ga al een aantal jaren naar de verschillende 'Gelderse' keuringen en vooral de laatste paar jaren is dat echt genieten. Al drie jaar op rij, zie ik in Hengelo en Ermelo prachtpaarden bovenaan staan. Voor mijn gevoel halen veel ruiters hun neus op voor een Gelders paard, maar ik weet zeker dat een goed Gelders paard, zoals bijvoorbeeld Wendie en Wanda, zeker zo goed kan bewegen als een rijpaard en mits in de juiste handen zich niet alleen ermee kan meten, maar zelfs nog beter is!"

